

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

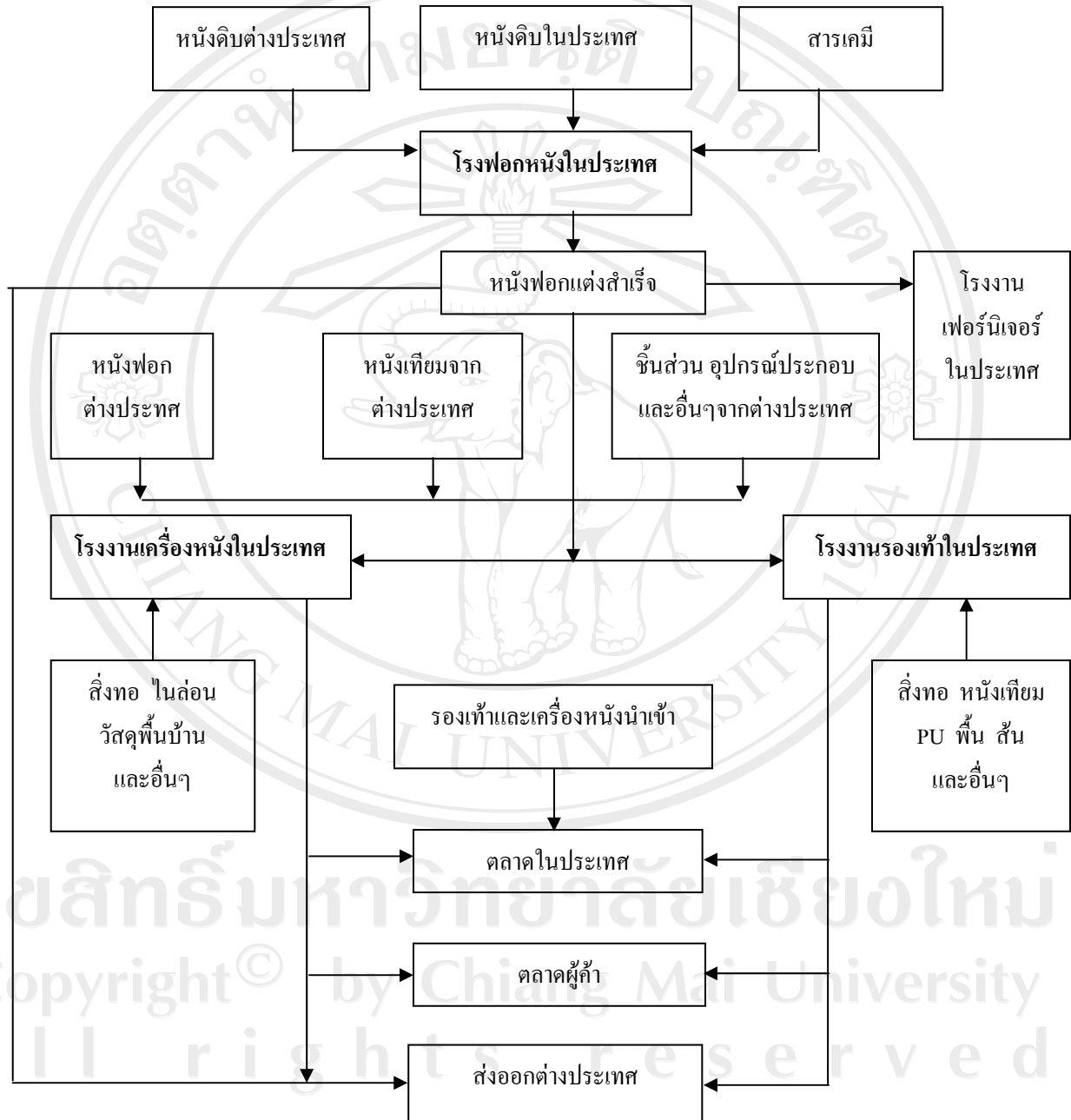
อุตสาหกรรมฟอกหนัง เป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำของอุตสาหกรรมรองเท้า และอุตสาหกรรมเครื่องหนัง โดยอุตสาหกรรมฟอกหนังมีวัตถุดิบหลัก คือ หนังสัตว์ต่างๆ เช่น โค กระบือ กระเบน จระเข้ เป็นต้น อุตสาหกรรมนี้มีการดำเนินงานในประเทศมายาวนานกว่า 60 ปี ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ในปัจจุบันได้รับช่วงต่อการดำเนินธุรกิจจากบรรพบุรุษสืบต่อกันมา โดยจากการสำรวจพบว่า ร้อยละ 60 ของผู้ประกอบการ เปิดดำเนินการมาแล้วมากกว่า 20 ปี และในจำนวนนี้ประมาณครึ่งหนึ่งดำเนินการมาแล้วกว่า 30 ปี

โรงงานฟอกหนังที่ได้จดทะเบียนไว้กับกรมโรงงานอุตสาหกรรม ณ เดือนตุลาคม 2544 มีจำนวนทั้งสิ้น 175 โรง มีการจ้างคนงานประมาณ 5,000 คน ลดลงจากจำนวนโรงงาน และการจ้างคนงาน ณ เดือนกันยายน 2542 ที่มี 181 โรงงาน หรือลดลงร้อยละ 3.33 และมีการจ้างงานประมาณ 6,000 คน หรือลดลงร้อยละ 16.67 อย่างไรก็ตามจากข้อมูลของกรมปศุสัตว์ โรงงานฟอกหนังในประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 144 โรงงาน โดย 137 โรงงาน ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ ในเขตอุตสาหกรรมฟอกหนังบริเวณกิโลเมตรที่ 30 และ 34 บนถนนสุขุมวิท ที่เหลือกระจายอยู่ในจังหวัดอื่นๆ ได้แก่ อุบลราชธานี ขอนแก่น เชียงราย น่าน แพร่ สมุทรสาคร และชุมพร จังหวัดละ 1 โรงงาน

จากการรวบรวมข้อมูลของโครงการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมรายสาขา (สาขารองเท้าและเครื่องหนัง) พบว่าไทยมีโรงงานฟอกหนังทั้งสิ้นประมาณ 148 โรง โดย 138 โรง ตั้งอยู่บนถนนสุขุมวิท ในเขตกม.ที่ 30 และ 34 ส่วนที่เหลือตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นๆ 10 โรง มีคนงานรวมทั้งสิ้นประมาณ 11,000 คน มีการผลิตรวมประมาณ 93 ล้านตารางฟุตในปี 2544

อุตสาหกรรมฟอกหนังเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องลงทุนและใช้เงินหมุนเวียนสูง ตัวอย่างเช่น ในการตั้งโรงงานที่มีกำลังการผลิต 1 ล้านตารางฟุตต่อเดือน เพื่อผลิตหนังดิบจนเป็นหนังฟอกแต่งสำเร็จนั้นจะต้องใช้เงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ 200 ล้านบาท ในสินทรัพย์ถาวร และจะต้องมีเงินหมุนเวียนที่สามารถสนับสนุนสินค้าคงเหลือ อย่างน้อยประมาณ 2-3 ล้านตารางฟุต หรือประมาณ 200 ล้านบาท

ภาพที่ 1.1 โครงสร้างอุตสาหกรรมรองเท้าและเครื่องหนังของไทย

ที่มา : โครงการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมรายสาขา (สาขารองเท้าและเครื่องหนัง) พ.ศ.2545

บริษัทเซดาซ่า ประเทศไทย จำกัด จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ.2541 ตั้งอยู่ที่ 89 ถนนสามโลก - เสนา หมู่ที่ 11 ตำบลบางนมโค อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และมีสาขาอยู่ที่จังหวัดชลบุรี ตั้งอยู่ที่ 213 213/3 หมู่ที่ 3 ต.ทุ่งสุขลา อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี ทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น 454,077,800.00 บาท บริษัทดำเนินธุรกิจด้านการผลิตและตกแต่งหนังสัตว์ ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากหนังทุกชนิดและสารเคมี โดยนำหนังของสัตว์มาเป็นวัตถุดิบในการผลิตของอุตสาหกรรมหนังและผลิตภัณฑ์หนัง ซึ่งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับหนังของสัตว์ โดยมูลค่าเพิ่มจะขึ้นอยู่กับการออกแบบผลิตภัณฑ์ คุณภาพของสินค้า และการจัดทำการตลาด ในส่วนของเซดาซ่า จำทำการผลิตหนังดิบ โดยในการผลิตหนังดิบ จะเป็นเพียงการนำหนังสัตว์ที่ได้จากโรงงานฆ่าสัตว์ผ่านกระบวนการเก็บรักษา ซึ่งมีหลายวิธี เช่น หนังแช่น้ำเกลือ (Grin Cure) หนังหมักเกลือ (Wet Salted Hide) หนังตากแห้ง (Dried Hide) หนังอาบน้ำยา (Arsenic Ted Hide) และหนังหมักเกลือ (Dry Salted Hide) โดยหนังที่นำมาใช้จะเป็นหนังวัว (Hides) เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตหนังวัวที่ได้ส่วนใหญ่มาจากประเทศอาเจนติน่า

วัตถุดิบหลักที่ใช้ในอุตสาหกรรมฟอกหนังคือหนังดิบ กวาร์ร้อยละ 90 เป็นหนังโคและกระบือ ซึ่งประมาณร้อยละ 80 ของหนังโคและกระบือต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากหนังดิบในประเทศมีปริมาณและคุณภาพไม่เพียงพอับความต้องการ การนำเข้าหนังดิบมีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกปี ในปัจจุบันกรมศุลกากรไม่มีการจัดเก็บภาษีนำเข้าหนังดิบ วัตถุดิบรองของอุตสาหกรรมฟอกหนังคือสารเคมีฟอกหนัง ที่ต้องนำเข้าเกือบทั้งหมด มีอัตราภาษีอยู่ที่ร้อยละ 1 ถึง 20 จากสถานการณ์ในปัจจุบันที่เกิดวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำมัน ขาดแคลนแรงงาน วัตถุดิบขึ้นราคา และค่าเงินบาทที่แข็งตัว เป็นเหตุให้ต้นทุนวัตถุดิบต่างๆ ปรับเพิ่มขึ้นจึงมีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตและฟอกหนัง

เพื่อการบริหารต้นทุนและการพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพจึงต้องมีการประเมินผล การเพิ่มผลผลิตของบริษัทเซดาซ่า ประเทศไทย จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยนำแนวคิดเรื่องการวัดผลการดำเนินการจัดการการเพิ่มผลผลิตมาศึกษาร่วมด้วยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นในกระบวนการบริหารงาน เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงานให้ปฏิบัติตามเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาการประเมินการเพิ่มผลผลิตของของบริษัทเซดาซ่า ประเทศไทย จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้ทราบถึงความสามารถและสถานะขององค์กร เพื่อใช้เป็นข้อมูล

พื้นฐานในการนำไปปรับปรุงพัฒนาให้องค์กรมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และเป็นประโยชน์ในการบริหาร การวางแผนการดำเนินการสำหรับผู้บริหารหรือผู้ที่สนใจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาการประเมินผลผลิตภาพของบริษัท เซดาซ่า ประเทศไทย จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบผลการดำเนินงานโดยใช้ผลผลิตภาพของ บริษัท เซดาซ่า ประเทศไทย จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการ ควบคุมและดำเนินงานของผู้บริหารได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประเมินผลการเพิ่มผลผลิตภาพ หมายถึง การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานถึงการบรรลุถึงผลสำเร็จที่ได้วางแผนการดำเนินงานไว้ และนำมาใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารต่อไป

การเพิ่มผลผลิตภาพ (Productivity) หมายถึง อัตราส่วนของปริมาณผลผลิตที่ได้ (Output) ต่อปริมาณสิ่งที่ใส่เข้าไปในการดำเนินการผลิตนั้นๆ (Input) เช่น วัตถุดิบ, แรงงาน, เงินลงทุน เป็นต้น

หนังฟอกสำเร็จรูป (Finished Leather) หมายถึง หนังส่วนบนที่ผ่านการฟอกแล้วทำการตกแต่งฟนสี หรือพิมพ์ลาย เป็นหนังฟอกคุณภาพชั้นดี

หนังส่วนล่าง (Drop Split) หมายถึง หนังส่วนล่างที่ผ่านการฟอก แต่จะนำไปผลิตเป็นสินค้าแทะเล่นของสัตว์เลี้ยง (Dog chew) และหนังฟอกคุณภาพรอง